EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.12.14.
COM(2020) 802 final

2020/0354 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a kikötő szerinti államoknak a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló intézkedéseiről szóló megállapodás részes feleinek ülésein képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya a kikötő szerinti államoknak a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló intézkedéseiről szóló megállapodás részes feleinek ülésein az Unió által képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. A kikötő szerinti államoknak a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló intézkedéseiről szóló megállapodás

A kikötő szerinti államoknak a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló intézkedéseiről szóló megállapodás (a továbbiakban: a megállapodás) az első olyan kötelező erejű nemzetközi megállapodás, amely kifejezetten a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászatra vonatkozik.

Fő célja a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat megelőzése, megakadályozása és felszámolása, amit úgy ér el, hogy megakadályozza, hogy a szóban forgó halászatot folytató hajók kikötőket vegyenek igénybe és fogásaikat piacra dobják. A megállapodás ily módon csökkenti az ilyen hajók tevékenységének folytatására késztető ösztönzőket, ugyanakkor megakadályozza, hogy a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászatból származó halászati termékek eljussanak a nemzeti és nemzetközi piacokra. A megállapodás hatékony végrehajtása végső soron hozzájárul az élő tengeri erőforrások és tengeri ökoszisztémák hosszú távú védelméhez és fenntartható hasznosításához. A megállapodás rendelkezései azokra a halászhajókra vonatkoznak, amelyek a lobogójuk szerinti államtól eltérő állam kikötőjébe kívánnak belépni.

A megállapodást az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) keretében tárgyalták meg, amelynek az Európai Unió is tagja. Jóváhagyására a FAO-konferencia 2009. november 22-én megtartott harminchatodik ülésén, az 12/2009. sz. határozattal került sor a FAO alapokmánya XIV. cikkének (1) bekezdése alapján. A megállapodás 2016. június 5-én lépett hatályba, és immár 67 részes fele[1] van.

Az Európai Unió 2011-ben az elsők között csatlakozott[2] a megállapodáshoz.

2.2. A felek ülése

A megállapodás értelmében a felek ülése a döntéshozó szerv, amely kétévente vagy – ha úgy határoz – gyakrabban ülésezik[3].

Ezenkívül a megállapodás 24. cikkének (2) bekezdése értelmében négy évvel a megállapodás hatálybalépése után a FAO ülést[4] hív össze a felek számára, hogy megvizsgálják és értékeljék

---

1 2020. október; http://www.fao.org/port-state-measures/background/parties-psma/en/

2 A Tanács 2011/443/EU határozata (2011. június 20.) a kikötő szerinti államoknak a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló intézkedéseiről szóló megállapodás Európai Unió nevében történő jóváhagyásáról (HL L 191., 2011.7.22., 1. o.).

3 A felek ülésére irányadó eljárási szabályzat 5.1. szabálya.

az említett megállapodás célkitűzésének elérésében mutatott hatékonyságát. A felek szükség szerint döntenek további ülések megtartásáról.

A felek rendkívüli üléseit a felek által szükségesnek ítélt egyéb időpontokban vagy bármely fél írásbeli kérelmére is meg lehet tartani[5].

2.3. A felek ülésének határozatai

A felek ülése jogosult a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló intézkedéseket elfogadni, amelyek kötelező érvényűek a szerződő felekre nézve.

A felek elvben konszenzussal hoznak érdemi határozatokat, de ha az elnök megállapítja, hogy a konszenzus elérésére irányuló minden erőfeszítést kimerítettek, akkor az adott határozatot a leadott szavazatok egyszerű többségével kell meghozni[6].

A felek ülésére irányadó eljárási szabályzat módosításait konszenzussal lehet elfogadni, amennyiben pedig nem érhető el konszenzus, az adott határozatot a leadott szavazatok kétharmados többségével kell meghozni, feltéve, hogy ezt a többséget a felek több mint fele alkotja[7]. Az Unió részvételi és szavazati joggal rendelkezik.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

Javasoljuk, hogy az Unió által a felek ülésein képviselendő álláspontot kétlépcsős megközelítéssel alakítsák ki. Az uniós álláspont alapelveit és irányvonalait több évre szólóan rögzíti egy tanácsi határozat, majd ezt az álláspontot az egyes ülésekre a tanácsi munkacsoportban megvitatandó informális bizottsági dokumentumok révén aktualizálják.

Ezt a megközelítést alkalmazzák jelenleg a regionális halászati gazdálkodási szervezetekben, és az ezek ülésein az Unió nevében képviselendő álláspont kialakításánál is.

Ez a határozat szem előtt tartja az 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben[8] meghatározott közös halászati politikai alapelveket és irányvonalakat, és irányadó rá a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló, az 1005/2008/EK rendelettel létrehozott közösségi rendszer. Figyelembe veszi a közös halászati politika szabályainak betartását biztosító közösségi ellenőrző rendszer létrehozásáról szóló 1224/2009/EK tanácsi rendelet[9], a külső vizeken halászó flották fenntartható kezeléséről szóló, 2017. december 12-i (EU) 2017/2403 európai parlamenti és tanácsi rendelet[10], a halászati erőforrások és a tengeri ökoszisztémák technikai intézkedések révén történő védelméről szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1241 európai parlamenti és tanácsi rendelet[11], valamint a közös halászati politika szabályainak betartását biztosító közösségi ellenőrző rendszer létrehozásáról szóló 1224/2009/EK tanácsi rendelet

---

4 Ezt az EU által megrendezendő ülést 2020-ban kellett volna megtartani, de a Covid19 miatt 2021-re halasztották.

5 A felek ülésére irányadó eljárási szabályzat 5.2. szabálya.

6 A felek ülésére irányadó eljárási szabályzat 7.2. és 7.3. szabálya.
A szervezet általános szabályai, XVII.3. a) szabály.

7 A felek ülésére irányadó eljárási szabályzat 13. szabálya.

8 Az Európai Parlament és a Tanács 1380/2013/EU rendelete a közös halászati politikáról, az 1954/2003/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2371/2002/EK és a 639/2004/EK tanácsi rendelet és a 2004/585/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 354., 2013.12.28., 22. o.).

9 HL L 343., 2009.12.22., 1. o.

10 HL L 347., 2017.12.28., 81. o.

11 HL L 198., 2019.7.25., 105. o.

végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló (EU) 404/2011 bizottsági végrehajtási rendelet[12] rendelkezéseit.

Ez a határozat figyelembe veszi továbbá az Egyesült Nemzetek 1982. december 10-i Tengerjogi Egyezménye, a kizárólagos gazdasági övezeteken túlnyúló halállományok és a hosszú távon vándorló halállományok védelméről és kezeléséről szóló, 1995. augusztus 4-i ENSZ-megállapodás (az ENSZ halállományokról szóló megállapodása), az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) a nemzetközi védelmi és gazdálkodási intézkedések nyílt tengeri halászhajók általi betartásának előmozdításáról szóló, 1993. november 24-i megállapodását, valamint egyéb idevágó többoldalú és kétoldalú megállapodásokat.

Ez a határozat tükrözi a közös halászati politika külpolitikai vetületéről szóló bizottsági közleményben[13] és a kapcsolódó tanácsi következtetésekben, az óceánokról és tengerekről szóló tanácsi következtetésekben[14], valamint az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és az Európai Bizottságnak a „Nemzetközi óceánpolitikai irányítás: az óceánjaink jövőjét biztosító menetrend” című közös közleményéről[15] szóló tanácsi következtetésekben[16] megfogalmazott célkitűzéseket, többek között a kikötő szerinti államok intézkedéseiről szóló megállapodás végrehajtása érdekében harmadik országokkal folytatott együttműködéssel kapcsolatban. Figyelembe veszi továbbá az uniós tengerhajózási biztonsági stratégiának[17] és felülvizsgált végrehajtási cselekvési tervének[18] a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászatot érintő vonatkozásait.

Végezetül merít az európai zöld megállapodásról szóló közleményben[19] a Bizottság által tett azon nyilatkozatból, amely szerint zéró toleranciát fog alkalmazni a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászattal szemben. Ezt a célkitűzést az „Uniós biodiverzitási stratégia 2030-ig”[20] és „»termelőtől a fogyasztóig« stratégia a méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerért”[21] című két bizottsági közlemény is megerősítette.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Alapelvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „a megállapodásokkal létrehozott szervekben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat”.

A „joghatással bíró jogi aktus” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak

---

12 HL L 112., 2011.4.30., 1. o.
13 COM(2011) 424, 2011.7.13.
14 14249/19, 2019.11.19.
15 JOIN(2016) 49 final, 2016.11.10.
16 7348/1/17 REV 1, 2017.3.24.
17 Az Európai Unió Tanácsának 11205/14 sz. dokumentuma, 2014.6.24.
18 Az Európai Unió Tanácsának 10494/18 sz. dokumentuma, 2018.6.26.
19 COM(2019) 640 final, 2019.12.11.
20 COM(2020) 380 final, 2020.5.20.
21 COM(2020) 381 final, 2020.5.20.

kötelező erővel, de „meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát”[22].

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A felek ülését megállapodás, nevezetesen a kikötő szerinti államoknak a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló intézkedéseiről szóló megállapodás hozta létre.

A felek ülése által elfogadandó jogi aktusok joghatással bíró jogi aktusok. A felek ülésének tervezett jogi aktusai a nemzetközi jog értelmében kötelező erejűek lesznek, és meghatározó módon befolyásolhatják az uniós jogszabályok tartalmát, nevezetesen:

- a Tanács 1005/2008/EK rendelete a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló közösségi rendszer létrehozásáról[23];
- a Tanács 1224/2009/EK rendelete a közös halászati politika szabályainak betartását biztosító közösségi ellenőrző rendszer létrehozásáról[24];
- az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2403 rendelete (2017. december 12.) a külső vizeken halászó flották fenntartható kezeléséről[25];
- az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1241 rendelete (2019. június 20.) a halászati erőforrások és a tengeri ökoszisztémák technikai intézkedések révén történő védelméről[26];
- a Bizottság 404/2011/EU végrehajtási rendelete a közös halászati politika szabályainak betartását biztosító közösségi ellenőrző rendszer létrehozásáról szóló 1224/2009/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról[27].

A tervezett jogi aktusok azonban nem egészítik ki és nem módosítják a megállapodás intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Alapelvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegűként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

---

22 A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, *Németország kontra Tanács*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

23 HL L 286., 2008.10.29., 1. o.

24 HL L 343., 2009.12.22., 1. o.

25 HL L 347., 2017.12.28., 81. o.

26 HL L 198., 2019.7.25., 105. o.

27 HL L 112., 2011.4.30., 1. o.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktusok fő célja és tartalma a halászattal kapcsolatos. Az 1380/2013/EU rendelet az a jogalap, amely meghatározza az ebben az álláspontban érvényesítendő elveket.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 43. cikkének (2) bekezdése.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja ezért az EUMSZ 43. cikkének (2) bekezdése, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

2020/0354 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a kikötő szerinti államoknak a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló intézkedéseiről szóló megállapodás részes feleinek ülésein képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 43. cikke (2) bekezdésére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) Az Unió az (EU) 2011/443 tanácsi határozattal[1] jóváhagyta a kikötő szerinti államoknak a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló intézkedéseiről szóló, az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) égisze alatt megtárgyalt megállapodást (a továbbiakban: a megállapodás). A megállapodás 2016. június 5-én lépett hatályba.

(2) A megállapodás értelmében a felek ülése a döntéshozó szerv, amely jogosult a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló, a szerződő felekre nézve kötelező érvényű intézkedéseket elfogadni. A felek ülése kétévente vagy – ha úgy határoz – gyakrabban ülésezik.

(3) Ezenkívül a megállapodás 24. cikkének (2) bekezdése értelmében a FAO négy évvel a megállapodás hatálybalépése után ülést hív össze a felek számára, hogy megvizsgálják és értékeljék a megállapodás célkitűzésének elérésében mutatott hatékonyságát. A felek szükség szerint döntenek további ülések megtartásáról. A felek rendkívüli üléseit a felek által szükségesnek ítélt egyéb időpontokban vagy bármely fél írásbeli kérelmére is meg lehet tartani.

(4) Helyénvaló megállapítani, hogy az Unió milyen álláspontot képviseljen a megállapodás részes feleinek a megállapodás 24. cikkének (2) bekezdése szerinti első felülvizsgálati ülésén[2], a felek ezt követő három kétévenkénti ülésén és az ezen álláspont elfogadása után tartandó valamennyi idevágó, ülésszakok közötti ülésen, mivel a megállapodás szerinti intézkedések kötelező érvényűek lesznek az Unióra nézve és meghatározó módon befolyásolhatják majd az uniós jog, nevezetesen az 1005/2008/EK[3] és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet[4], az (EU) 2017/2403 európai

---

1 A Tanács 2011/443/EU határozata (2011. június 20.) a kikötő szerinti államoknak a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló intézkedéseiről szóló megállapodás Európai Unió nevében történő jóváhagyásáról (HL L 191., 2011.7.22., 1. o.).

2 A jelenleg tervezett ülésszak: 2021. május 31. és június 4. között.

3 HL L 286., 2008.10.29., 1. o.

parlamenti és tanácsi rendelet[5], valamint a közös halászati politika szabályainak betartását biztosító közösségi ellenőrző rendszer létrehozásáról szóló 1224/2009/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 404/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet[6] tartalmát.

(5) Tekintettel arra, hogy az Unió álláspontjának a felek ülései előtt vagy alatt benyújtott releváns információk alapján figyelembe kell vennie az új fejleményeket, az Európai Unióról szóló szerződés 13. cikkének (2) bekezdésében foglalt, az uniós intézmények közötti lojális együttműködés elvével összhangban eljárásokat kell kialakítani a feleknek a megállapodás 24. cikkének (2) bekezdése szerinti első felülvizsgálati ülésén, a felek ezt követő három kétévenkénti ülésén és minden kapcsolódó, ülésszakok közötti ülésen képviselendő uniós álláspont évenkénti meghatározására is.

(6) A megállapodás fő célja a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat megelőzése, megakadályozása és felszámolása azáltal, hogy megakadályozza, hogy a szóban forgó halászatot folytató hajók kikötőket vegyenek igénybe és fogásaikat piacra dobják. A megállapodás ily módon csökkenti az ilyen hajók tevékenységének folytatására késztető ösztönzőket, ugyanakkor megakadályozza, hogy a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászatból származó halászati termékek eljussanak a nemzeti és nemzetközi piacokra.

(7) A jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat az élő vízi erőforrások fenntartható kiaknázása szempontjából az egyik legsúlyosabb fenyegetés, valamint alapjaiban veszélyezteti az uniós közös halászati politikát és a világtenger felelősségteljesebb kezelésének előmozdítására irányuló nemzetközi erőfeszítéseket.

(8) A megállapodás részes feleinek ülése felel azon intézkedések elfogadásáért, amelyek a megállapodás végrehajtását, és ezáltal az élő tengeri erőforrások és tengeri ökoszisztémák hosszú távú védelmét és fenntartható hasznosítását hivatottak biztosítani. Az Uniónak aktív, hatékony és konstruktív szerepet kell játszania ezeken az üléseken a megállapodás végrehajtásának biztosítása és a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászattal kapcsolatos nemzetközi együttműködés előmozdítása érdekében,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Unió által a kikötő szerinti államoknak a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló intézkedéseiről szóló megállapodás részes feleinek ülésein képviselendő álláspontot az I. melléklet határozza meg.

Ez az álláspont a megállapodás 24. cikkének (2) bekezdése szerinti első felülvizsgálati ülésre, valamint a felek ezt követő három kétévenkénti ülésére és minden kapcsolódó, ülésszakok közötti ülésre érvényes.

---

4 HL L 343., 2009.12.22., 1. o.
5 HL L 347., 2017.12.28., 81. o.
6 HL L 112., 2011.4.30., 1. o.

2. cikk

Az 1. cikk második bekezdésében említett megállapodás részes feleinek ülésein képviselendő uniós álláspont évenkénti meghatározását a II. melléklettel összhangban kell elvégezni.

3. cikk

Az I. mellékletben szereplő uniós álláspontot a Tanács legkésőbb a megállapodás részes feleinek az 1. cikk második bekezdésében említett harmadik kétévenkénti üléséig értékeli és – adott esetben – a Bizottság javaslata alapján felülvizsgálja.

4. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök